

Projekt

z dnia 22 listopada 2016 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ W KLUCZBORKU**

z dnia 30 listopada 2016 r.

w sprawie przyjęcia programu „Kluczbork dla rodziny +” na lata 2017 - 2019

Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446 z późn. zm.) w związku z art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 930), Rada Miejska w Kluczborku uchwała co następuje:

§ 1. Przyjmuje się program „Kluczbork dla rodziny +” na lata 2017 - 2019, w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Kluczborka.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Wiceprzewodniczący Rady
Miejskiej w Kluczborku

Krzysztof Lewandowski

Załącznik do Uchwały Nr
Rady Miejskiej w Kluczborku
z dnia 30 listopada 2016 r.

KLUCZBORK DLA RODZINY +
NA LATA 2017 - 2019

WSTĘP

CEL PROGRAMU:

Profilaktyka i wspieranie rodzin

REALIZATORZY PROGRAMU

ZASADY FINANSOWANIA ORAZ KOSZTY PROGRAMU

WSTĘP

Województwo Opolskie należy do małych regionów, z populacją oscylującą około 1 miliona mieszkańców. Wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań, przeprowadzonego w 2011 roku przedstawiają między innymi ludność według ekonomicznych grup wieku. W województwie Opolskim udział ludności w wieku przedprodukcyjnym jest najniższy w kraju. Obserwowany i przewidywany spadek liczby ludności, przy jednoczesnym starzeniu się populacji, wpływa na zmiany w rzeczywistości społeczno-gospodarczej. W latach 2002 - 2011, w województwie Opolskim, odnotowano największy w kraju ubytek liczby ludności, wynoszący 4,6 %. Takie trendy nie mają uzasadnienia z punktu widzenia warunków i jakości życia mieszkańców na Opolszczyźnie. Pod kątem jakości życia, województwo jest regionem o korzystnych warunkach do zamieszkania. W zestawieniu ogólnym dla wskaźnika jakości życia w Polsce, w/g województw w 2011 roku, Opolskie jest na 6 miejscu w kraju.

Nowe wzorce zachowań prokreacyjnych wpływają na dzietność a ta na stan rodzin. Ujemny przyrost naturalny kształtuje wewnętrzny potencjał społeczeństwa, również w wymiarze małej wspólnoty samorządowej jaką jest gmina. Rodzina jest odpowiedzialna za kształtowanie przyrostu naturalnego, jako naturalne środowisko rozwoju i wychowania dziecka. To w niej uczy się jak żyć i postępować w określony sposób, kształtuje osobowość młodego człowieka i pod tym względem jest niezastąpiona. Poza funkcjami rozrodczymi, każda rodzina pełni różnoraki funkcje, które są istotne z punktu widzenia społeczeństwa. Jednak rodzina, to przede wszystkim podstawowa komórka społeczna, w której przebiega proces wychowania dzieci a realizuje go poprzez swoje podstawowe funkcje, tj.:

- zaspakajanie podstawowych, zarówno biologicznych, jak i psychologicznych potrzeb dziecka, m.in.: potrzeby bezpieczeństwa i miłości,
- dostarczenie dziecku modeli osobowości i wzorców zachowań w życiu codziennym,
- przekazywanie dzieciom określonego systemu wartości i norm społecznych,
- socjalizowanie dziecka poprzez uczenie współdziałania w grupie oraz pełnienia ról społecznych,
- przekazywanie dziecku dorobku kulturowego społeczeństwa.

Zdarza się jednak, że z różnych przyczyn rodzina nie funkcjonuje prawidłowo, co niesie za sobą zagrożenia dla wychowujących się w niej dzieci, a w dalszej konsekwencji sprzyja powstawaniu poważniejszych problemów społecznych. Dlatego tak istotną rolę powinno odgrywać wsparcie rodziny w budowie prawidłowych relacji we właściwym wypełnianiu ról społecznych przez jej członków. Wsparcie to powinno być wczesne i mieć charakter profilaktyczny.

Dbłość o harmonijny rozwój młodego pokolenia jest zarówno obowiązkiem rodziny, jak i instytucji zajmujących się edukacją, zdrowiem, profilaktyką zagrożeń oraz w tym także socjalnym. Wobec tego ważne jest rozwijanie różnych form pomocy dzieciom i młodzieży, wspierających proces ich wychowania, kształtowania odpowiednich postaw społecznych oraz zapobiegających powstawaniu

patologii. Pomoc ta powinna prowadzić do życiowego usamodzielniania się osób i rodzin poprzez przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych przy wykorzystaniu ich własnego potencjału oraz zasobów środowiska. Wsparciem instytucjonalnym należy objąć rodzinę dopiero wówczas, gdy staje ona przed problemami, z którymi samodzielnie nie potrafi bądź też nie jest w stanie sobie poradzić.

Program „Kluczbork dla rodziny +” na lata 2017-2019, obejmuje zadania wykraczające poza obligatoryjną działalność samorządu, niezdefiniowane w innych programach na rzecz rodziny – tworząc pakiet działań prorodzinnych skierowanych do rodzin zamieszkałych na terenie Gminy Kluczbork, w szczególności rodzin wielodzietnych i rodzin wychowujących niepełnosprawne dzieci. Udział w programie nie jest warunkowany sytuacją dochodową rodziny. Kryterium jest posiadanie trojga lub więcej dzieci lub jednego dziecka niepełnosprawnego lub z ustalonym umiarkowanym lub znacznym stopniem niepełnosprawności w wieku do 18 roku życia. A jeżeli dziecko uczy się nadal w szkole, to do 21 roku życia.

CEL PROGRAMU : Profilaktyka i wspieranie rodzin

Zadaniem profilaktyki jest wspieranie człowieka w prawidłowym rozwoju i zdrowym życiu. Jest jedynym ze sposobów reagowania na rozmaite zjawiska społeczne, które oceniane są jako szkodliwe i niepożądane. Skuteczna profilaktyka jest najlepszym sposobem hamowania rozwoju lub ograniczania skali zjawisk uznanych za dolegliwe społecznie. (Jest także tańsza, niż kosztowne działania podejmowane w sytuacji wystąpienia zjawisk patologicznych.)

Szeroko rozumiana profilaktyka powinna rozpocząć się od edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej. Koncentracja działań nie może skupić się wyłącznie na dziecku, ale winna obejmować całą rodzinę.

Duże znaczenie mają oddziaływania nauczycieli, pedagogów i wychowawców, do których należy m.in. tworzenie i realizowanie programów profilaktycznych w zakresie:

- przeciwdziałania agresji i przemocy, przeciwdziałania nikotynizmowi, alkoholizmowi i narkomanii, akceptacji niepełnosprawności,
- przeciwdziałania przestępczości i demoralizacji,
- przeciwdziałania uzależnieniom od Internetu, gier komputerowych,
- podnoszenia kompetencji wychowawczych rodziców,
- świadomego macierzyństwa,
- promowania zdrowego stylu życia i bezpiecznych form spędzania wolnego czasu,
- kształtowania postaw i zachowań prospołecznych,
- zwiększenia poziomu świadomości, roli i odpowiedzialności rodziców za wychowanie dziecka,
- zwiększenie umiejętności psychospołecznych.

System oświaty w Kluczborku wychodzi naprzeciw aspiracjom i dążeniom mieszkańców gminy, tworząc podstawę pobudzenia wszelkiej społecznej aktywności. Z uwagi na rangę edukacji w życiu społecznym, zadaniem gminy jest zapewnienie wysokiej jakości kształcenia poprzez tworzenie spójnego i efektywnego programu działań służących optymalnemu rozwojowi – dziecka na etapie przedszkolnym, szkolnym i dorosłego uczestnika kształcenia ustawicznego, a także nauczyciela, zaangażowanego w proces edukacji.

Inicjatywy profilaktyczne podejmowane są również przez miejskie instytucje związane z kulturą, rekreacją i sportem, poprzez organizowanie dzieciom i młodzieży czasu wolnego, umożliwienie uczestnictwa w różnego typu zajęciach, czy też dostosowanie ich bogatej oferty do konkretnych odbiorców, np. rodzin wielodzietnych.

Adresaci podejmowanych działań : Rodziny, w szczególności rodziny wielodzietne i rodziny wychowujące niepełnosprawne dziecko.

ZADANIA

1. Możliwość zaspokojenia potrzeb rekreacyjnych, sportowych i kulturalnych dzieci, młodzieży i ich rodzin oraz zaspokojenie potrzeb opieki nad dziećmi, uczniami w czasie wolnym od zajęć szkolnych, realizowane będzie w szczególności przez:

1.1 Organizowanie ogólnodostępnych imprez masowych sportowych i kulturalnych, umożliwiających mieszkańcom aktywny wypoczynek.

1.2 Realizacja szerokiej oferty zajęć pozalekcyjnych, z uwzględnieniem uczniów, którzy dotąd z zajęć nie korzystali.

1.3 Prowadzenie różnych form zajęć na wyższym poziomie rozwijających zdolności i talenty dzieci, szczególnie z rodzin, które nie są w stanie zorganizować ich swoim dzieciom nieodpłatnie.

1.4 Stosowanie oraz rozwijanie systemu ulg i zwolnień umożliwiających większy dostęp do oferty przygotowanej przez instytucje kultury i sportu.

2. Wspieranie rodzin oraz kształtowanie pozytywnego wizerunku tych rodzin, realizowane będzie w szczególności poprzez:

2.1 Zwiększenie rodzinom wielodzietnym i rodzinom wychowującym niepełnosprawne dziecko dostępu do usług publicznych, dóbr kultury, imprez sportowych oraz oferty przedsiębiorców wyrażających chęć przystąpienia do programu dzięki wprowadzeniu, koordynacji i promocji systemu ulg, stosowanych przez:

2.1.1 jednostki organizacyjne i instytucje kultury Gminy Kluczbork:

- a) Administracja Oświaty,
- b) Kino „Bajka” w Kluczborku,
- c) Kluczborki Dom Kultury,
- d) Muzeum im. J. Dzierżona w Kluczborku,
- e) Ośrodek Sportu i Rekreacji w Kluczborku,
- f) Ośrodek Pomocy Społecznej w Kluczborku,
- g) Urząd Miejski w Kluczborku.

2.1.2 jednostki prowadzące działalność z zakresu kultury i sportu niepowiązane z samorządem i wyrażające chęć włączyć się do przedsięwzięcia,

2.1.3 przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą i wyrażających chęć włączenia się do przedsięwzięcia.

2.2 Wydawanie karty „Kluczbork dla rodziny +” jako potwierdzenia uprawnień do korzystania z instrumentów, o których mowa w pkt 2.1.

2.3 Przedłużanie ważności kart „Kluczbork dla rodziny +” wydanych w poprzednich programach „Kluczbork dla rodziny +”, jako potwierdzenia uprawnień do korzystania z instrumentów, o których mowa w pkt 2.1.

2.4 Promocję ulg skierowanych do rodzin wielodzietnych m.in. poprzez umieszczenie na stronie internetowej Urzędu Miejskiego zakładki z informacją o jednostkach i partnerach społecznych oferujących ulgi oraz o rodzajach tych ulg, jak również promocję Programu poprzez umieszczenie naklejek z logotypem Programu w siedzibach podmiotów oferujących ulgi czy zwolnienia.

3. Prowadzenie działań profilaktycznych z zakresu wsparcia psychologicznego i prawnego, które realizowane będzie poprzez:

3.1 Umożliwienie kontaktu z Psychologiem i Radcą Prawnym w określone dni w tygodniu w wyznaczonym pomieszczeniu Ośrodka Pomocy Społecznej w Kluczborku, w celu udzielania wsparcia i pomocy rodzinom mającym problemy w realizacji zadań i funkcji rodziny.

4. Realizacja innych działań na rzecz dziecka i rodziny, nieuwzględnionych w niniejszym Programie, a wynikających z rozeznaczonych potrzeb, po uzyskaniu pozytywnej opinii Rady Miejskiej.

REALIZACJA PROGRAMU

Zadania wynikające z niniejszego Programu będą realizowane na podstawie zarządzeń wprowadzanych przez Burmistrza Miasta Kluczborka, w szczególności zarządzenia w sprawie wprowadzenia katalogu ulg i zwolnień stosowanych przez jednostki organizacyjne i instytucje kultury Gminy Kluczbork w ramach programu „Kluczbork dla rodziny +” na lata 2017 - 2019, jak również na podstawie umów z przedsiębiorcami oferującymi ulgi w programie.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Kluczborku będzie koordynatorem programu a jest powołany do organizacji i udzielania pomocy na terenie Gminy Kluczbork. Działanie na rzecz dziecka i rodziny będą również podejmowane przez Urząd Miejski w Kluczborku oraz instytucje i placówki oświatowe, kultury i sportu, organizacje realizujące zadania z zakresu działalności pożytku publicznego, a także podmioty prywatne wyrażające chęć uczestnictwa w Programie.

ZASADY FINANSOWANIA ORAZ KOSZTY PROGRAMU

Realizacja zadań odbywać się będzie w oparciu o:

- środki własne gminy Kluczbork,
- środki Europejskiego Funduszu Społecznego,
- budżet państwa,
- fundusze celowe,
- programy regionalne np.: samorządu wojewódzkiego.

W przypadku pojawienia się możliwości, będą czynione starania o pozyskanie środków z innych źródeł. Przewiduje się, iż koszt realizacji zadań ujętych w niniejszym Programie, które nie są obowiązkowe dla samorządów oraz wykraczają poza statutową działalność jednostek organizacyjnych w okresie obowiązywania programu, czyli w latach 2017 – 2019, będzie wynosił :

1) Cel 1, zadanie 1.

Koszty, które nie trafią na dochody budżetu gminy w latach 2017 - 2019 z tytułu uczestnictwa rodzin wielodzietnych i rodzin wychowujących niepełnosprawne dziecko w imprezach masowych, zniżek na imprezy kulturalne i ulg na korzystanie z bazy sportowej, szacowane są na ok. 30.000 zł

2) Cel 1, zadanie 2.

Koszty, które nie trafią na dochody budżetu gminy w latach 2017 - 2019 z tytułu korzystania członków rodzin wielodzietnych i rodzin wychowujących niepełnosprawne dziecko ze zniżek w opłatach za przedszkola, bezpłatnego wypożyczania podręczników w szkołach oraz kosztów promocji i koordynacji programu, szacowane są na ok. 96.000 zł.

3) Cel 1, zadanie 3.

Koszty działań profilaktycznych w latach 2017 - 2019, które należy zabezpieczyć w budżecie Ośrodka Pomocy Społecznej w Kluczborku na zatrudnienie specjalistów - dyżury Radcy Prawnego i Psychologa, planowane są w wysokości 12.000 zł.

UZASADNIENIE

Doceniając trud wychowania i opieki nad dziećmi, Gmina Kluczborku w 2013 roku wprowadziła jako jedna z pierwszych gmin na Opolszczyźnie program pilotażowy dla rodzin wielodzietnych mający na celu, poprzez system zwolnień i ulg, zwiększenie dostępności do usług publicznych, dóbr kultury i imprez sportowych, odbywających się na terenie miasta i gminy Kluczbork. Program zakładał rozwój na współpracę i zaangażowania partnerów społecznych.

Kontynuacją programu pilotażowego był Program „Kluczbork dla Rodziny +” na lata 2014-2016. A następnie ofertę dla rodzin, wzbogaciły kolejne inicjatywy do których przystąpiła gmina Kluczbork, w tym: regionalny program obejmujący mieszkańców województwa opolskiego „Opolska Karta Rodziny i Seniora”, a także do ogólnopolskiego programu „Karta Dużej Rodziny”.

Program „Kluczbork dla Rodziny +” na lata 2014-2016, zakładał prowadzenie stałego monitoringu, polegającego na zbieraniu informacji o ilości udzielanych ulg i zwolnień a także ilości wydanych kart i wydatków programu. Do 30 czerwca 2016 roku tj. przez 2,5 roku funkcjonowania programu, osiągnięto następujące rezultaty:

Okres realizacji Programu	Ilość udzielonych ulg i i zwolnień dla członków rodzin	Koszty programu	Ilość wydanych kart dla członków rodzin
Od 01.01.2014 Do 30.06.2016	7.396	164.738 zł 47 gr.	2.166

Program zakłada realizację celu „Profilaktyka i wspieranie rodzin”. Osiągnięcie celu programu ma umożliwić realizację trzech zadań przy zaangażowaniu jednostek organizacyjnych i jednostek kultury z gminy Kluczbork. Większość zaproponowanych w programie pilotażowym zadań jest uwzględniona w proponowanym programie wieloletnim. Nie ulega zmianie również kryterium dostępności, gdyż udział w program nie jest warunkowany sytuacją dochodową rodzin. Jedynym kryterium uprawniającym do skorzystania jest posiadanie trojga lub więcej dzieci lub dziecka niepełnosprawnego w wieku do 18 roku życia. A jeżeli dziecko uczy się nadal w szkole, to do 21 roku życia.

Mając nadzieję, że poświęcenie rodziców dla dzieci i wysiłek włożony w ich wychowywanie, w zapewnienie im godnych warunków do życia są wartościami bezcennymi, wierzę, że kontynuacja programu „Kluczbork dla rodziny +” na lata 2017 – 2019, w perspektywie najbliższych lat, przyniesie jeszcze więcej argumentów za potrzebą promocji dużych rodzin oraz utrzyma pozytywną atmosferę wokół rodzin wielodzietnych i wychowujących niepełnosprawne dziecko.